

LXI Национална олимпиада по математика - общински кръг
София, 18 декември 2011 година

Критерии за оценяване

10. клас

1. Намерете най-малкото цяло число x , за което:

а) стойността на израза $(x-4)^2(3x-7)(x^2-15)$ е неотрицателна;

3 точки

б) е изпълнена системата
$$\begin{cases} (x-4)^2(3x-7)(x^2-15) \leq 0 \\ \frac{1}{x-3} - \frac{5}{x^2-9x+18} - \frac{x+3}{x-6} \geq 0 \end{cases}$$
 4 точки

Намерено:

а) Корените 4 , $\frac{7}{3}$ и $\pm\sqrt{15}$ на уравнението $(x-4)^2(3x-7)(x^2-15) = 0$ и подредени

на числовата ос.

1 т.

Решенията на неравенството $(x-4)^2(3x-7)(x^2-15) \geq 0$ са

$$x \in \left[-\sqrt{15}; \frac{7}{3}\right] \cup [\sqrt{15}; +\infty)$$

1,5 т.

Най-малкото цяло решение на неравенството е -3 .

0,5 т.

б) Решения на първото неравенство са $x \in (-\infty; -\sqrt{15}] \cup \left[\frac{7}{3}; \sqrt{15}\right] \cup 4$. 1 т.

При $x \neq 3$ и $x \neq 6$ второто неравенство е еквивалентно на

$$(x^2 - x + 2)(x-3)(x-6) \leq 0 \text{ и е изпълнено за } x \in (3; 6).$$

2 т.

Решения на системата са $x \in (3; \sqrt{15}) \cup 4$.

0,5 т.

Най-малкото цяло решение (и единствено) на неравенството е 4 .

0,5 т.

2. а) Ако $x \in [-3; 3]$, намерете най-голямата и най-малката стойности на всяка от функциите $y = (x+1)(x-4)$, $y = |x+1|(x-4)$ и $y = (x+1)|x-4|$;

4 точки

б) Намерете стойностите на параметрите a и b , за които уравнението $|x+1|(x-4) = a$ има единствен реален корен в интервала $[-3; 3]$, а уравнението $(x+1)|x-4| = b$ има два реални корена в същия интервал.

3 точки

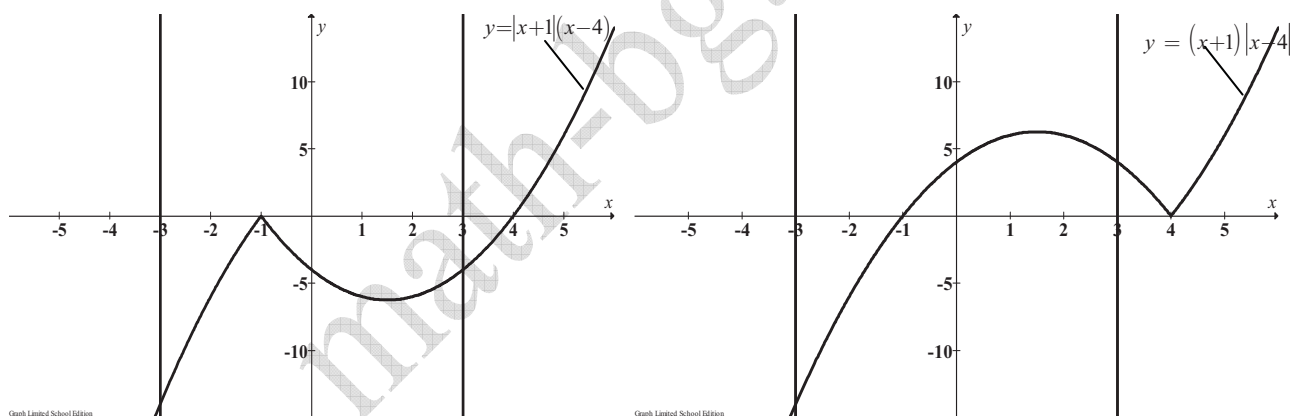
а) Намерено:

$$\max_{x \in [-3; 3]} (x+1)(x-4) = 14 \text{ и } \min_{x \in [-3; 3]} (x+1)(x-4) = -6,25 \quad 1 \text{ т.}$$

$$\max_{x \in [-3; 3]} |x+1|(x-4) = 0 \text{ и } \min_{x \in [-3; 3]} |x+1|(x-4) = -14 \quad 1,5 \text{ т.}$$

$$\max_{x \in [-3; 3]} (x+1)|x-4| = 6,25 \text{ и } \min_{x \in [-3; 3]} (x+1)|x-4| = -14 \quad 1,5 \text{ т.}$$

б) Начертани графиките на функциите $y = |x+1|(x-4)$ и $y = (x+1)|x-4|$ 1 т.

Намерени стойностите на параметъра a , за които уравнението $|x+1|(x-4) = a$ има единствен реален корен в интервала $[-3; 3]$, а именно $a = 0$ и $a \in [-14; -6,25)$.

1 т.

Намерени стойностите на параметъра b , за които уравнението $(x+1)|x-4| = b$ има два реални корена в интервала $[-3; 3]$, а именно $b \in [4; 6,25)$.

1 т.

3. Разглеждаме всички квадратни функции $y = x^2 + px + q$, за които $p - q = 2012$.

а) Докажете, че графиката на всяка от тях има по две пресечни точки с абсцисната ос; 2 точки

б) Докажете, че графиките на всички функции имат обща точка M и намерете координатите ѝ; 2 точки

в) Намерете най-малкото лице, което може да има триъгълник с върхове точка M и двете пресечни точки на графиката на някоя от разглежданите функции с абсцисната ос. 3 точки

Доказано:

а) $D = p^2 - 4q = p^2 - 4(p - 2012) = p^2 - 4p + 8048 = (p - 2)^2 + 8044 > 0$ за всяко p .
Следователно уравнението $x^2 + px + q = 0$ има два реални корена x_1 и x_2 и графиката пресича абсцисната ос в точките $A(x_1; 0)$ и $B(x_2; 0)$. 2 т.

б) Нека $y = x^2 + p_1x + p_1 - 2012$ и $y = x^2 + p_2x + p_2 - 2012$ са графиките на две от разглежданите функции. Тяхната пресечна точка е с координати $(-1; -2011)$. Обратно точката M с тези координати лежи на графиката на всяка от функциите, защото $-2011 = (-1)^2 - p + p - 2012$. 2 т.

в) $S_{ABM} = \frac{|x_1 - x_2| \cdot |-2011|}{2} = 1005,5|x_1 - x_2|$ 1 т.

$$S_{ABM} = 1005,5\sqrt{p^2 - 4p + 8048} \quad 1 \text{ т.}$$

$S_{ABM} = 1005,5\sqrt{(p - 2)^2 + 8044} \geq 1005,5\sqrt{8044} = 2011\sqrt{2011}$ - най-малкото лице,
което може да има такъв триъгълник. 1 т.